

TALOUSARVIOALOITE 24/2013 vp

Määrärahan osoittaminen saamen kielten kielipesien toiminnan vakiinnuttamiseen

Eduskunnalle

Vuonna 2012 hyväksytyksaamen kielten elvytysohjelman mukaan "Kielipesä on kielelliselle vähemmistölle tai alkuperäiskansalle tarkoitettua toimintaa, jossa kaikki toiminta tapahtuu alusta asti pelkästään ko. kansan kielellä, vaikka osallistujat eivät osaisi sitä lainkaan. Lasten kohdalla idea perustuu lapsen suureen kielelliseen kapasiteettiin ja nopeaan kielenoppimiskykyyn, kuten kielikylypykin."

Ohjelman toimenpideoiosissa ehdotetaan, että "kielipesätoiminnan laajentuessa valtion talousarviossa kielipesätoiminnan kehittämiseksi osoitettua määrärahaa korotetaan 700 000 euroon valtion vuoden 2013 talousarviossa. Siten kielipesätoiminta mahdollistetaan myös saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella ja mahdollistetaan kielipesäohjaajan palkkaaminen, joka kehittää kielenoppimisen pedagogisia menetelmiä yhteistyössä kielipesien työntekijöiden kanssa ja tukee vanhempia."

Opetus- ja kulttuuriministeriön omassa talousarvioesityksessä kielipesätoiminnan vakiinnuttamisen edellyttämä rahoitustaso on otettu huomioon, ja ministeriön esitys oli sama kuin elvytysohjelmaan kirjattu 700 000 euroa. Vuoden 2013 talousarviossa määrärahan suuruus oli

500 000 euroa, ja vuoden 2014 talousarvioesityksessä tuota tasoa ollaan nyt leikkaamassa 400 000 euroon. Alkuperäisväestön kielten säilymisen kannalta erittäin tärkeäksi todetun toiminnan tasoa ei ole mahdollista turvata tällä rahoitustasolla. OKM:n ehdotuksen mukaiselle tasolle pääseminen edellyttää 300 000 euron lisäämistä ehdotettuun 400 000 euron määrärahaan.

Erityisesti koltansaame ja inarinsaame ovat vakavassa vaarassa jopa hävitä kokonaan, ellei niiden elinvoimaisuudesta huolehdita riittävällä vakavuudella. Kielipesien rahoituksen turvaaminen asiantuntijoiden ehdottamalla tasolla mahdollistaisi niiden toiminnan vakiinnuttamisen ja saamen kielten osaamisen siirtämisen uusille sukupolville, mikä on myös itse saamelaisen kulttuurin säilymisen ja kehittymisen kannalta elinehto.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2014 talousarvioon momentille 29.91.52 lisäyksenä 300 000 euroa saamen kielten kielipesien toiminnan vakiinnuttamiseen.

TAA 24/2013 vp — Heikki Autto /kok ym.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2013

Heikki Autto /kok
Simo Rundgren /kesk
Markus Lohi /kesk
Markus Mustajärvi /vr

Johanna Ojala-Niemelä /sd
Hanna Mäntylä /ps
Eeva-Maria Maijala /kesk